

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG. 410.012.05.2019

Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
mł. bryg. Wojciech Śliwiński
Komenda Powiatowa PSP
w Słubicach
ul. Konstytucji 3-go Maja 79
69-100 Słubice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*P/19/111 – Urządzenie i utrzymanie pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych
w województwie lubuskim*

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach ul. Konstytucji 3-go Maja 79, 69-100 Słubice (dalej: <i>KP PSP</i> lub <i>Komenda</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	mł. bryg. Wojciech Śliwiński - Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach od 12 sierpnia 2013 r. (dalej: <i>Komendant PSP</i> lub <i>Komendant Powiatowy</i>). <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 3)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość wykonywania czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących pasów przeciwpożarowych. 2. Prawidłowość nadzoru nad wykonywaniem obowiązków związanych z urządzeniem i utrzymaniem pasów przeciwpożarowych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2019 (do zakończenia kontroli) oraz lata wcześniejsze w zakresie zdarzeń i danych niezbędnych do dokonania ocen.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze.
Kontroler	Sebastian Stępień, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/116/2019 z dnia 11 września 2019 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-2)</p>

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Działania Komendy w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, tj. zapewnienia przez zarządcę linii kolejowych należytej realizacji obowiązków dotyczących urządzania i utrzymania pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych na obszarze powiatu słubickiego były prawidłowe.

Zapewniono prawidłową realizację czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych przylegających do obszarów leśnych. W toku kontroli (planowych i pozaplanowych) regularnie weryfikowano stan pasów przeciwpożarowych, a w przypadkach stwierdzanych nieprawidłowości wszczynano postępowania administracyjne i wydawano stosowne nakazy. Komenda zapewniła monitorowanie stanu realizacji wydanych nakazów i podejmowała skuteczne działania w celu wyegzekwowania obowiązków od zarządcy linii kolejowych, odpowiedzialnego za zapewnienie skutecznej ochrony przeciwpożarowej przy czynnych liniach kolejowych na terenie podległym Komendzie.

Stwierdzone formalne nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację zadań.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość wykonywania czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących pasów przeciwpożarowych

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z zapisami *Regulaminu Organizacyjnego*⁴ KP PSP w Słubicach w okresie objętym kontrolą, zadania z zakresu wykonywania czynności kontrolno-rozpoznawczych przypisane były *Wydziałowi Operacyjno, Kontrolno-Rozpoznawczemu*. Do zadań tego wydziału należało w szczególności:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń poprzez przeprowadzanie czynności kontrolno-rozpoznawczych,
- współpraca m.in. z organami Policji, prokuratury oraz organami administracji i innymi instytucjami w zakresie poprawy stanu zabezpieczenia ppoż. oraz likwidacji innych miejscowych zagrożeń,
- inicjowanie i koordynowanie działań zmierzających do poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu,
- opracowywanie projektów decyzji i postanowień w zakresie poprawy stanu zabezpieczenia ppoż. oraz likwidacji innych miejscowych zagrożeń.

(akta kontroli str. 157-179)

Osoba wykonująca czynności kontrolno-rozpoznawcze była zatrudniona w Wydziale Operacyjno, Kontrolno-Rozpoznawczym. Według zastępcy Komendanta, obsada kadrowa była wystarczająca do realizacji zadań w zakresie objętym kontrolą, a posiadany sprzęt oraz środki finansowe pozwalały na prawidłową realizację zadań.

(akta kontroli str. 183, 198, 434)

W okresie objętym kontrolą, co roku w styczniu sporządzane były *Analizy zagrożeń* oraz *Analizy zabezpieczenia operacyjnego powiatu*. Analizy te zatwierdzane były przez Komendanta PSP w Słubicach.

Z *Analizy zagrożeń sporządzonej na styczeń 2019 r.* wynika, że powiat słubicki zajmuje obszar 998,72 km², z czego obszary leśne stanowią 46,4% ogólnej powierzchni rejonu. Na terenie powiatu, w Rzepinie, znajduje się ważny węzeł kolejowy, przez który odbywa się transport osobowo-towarowy relacji wschód-zachód i północ-południe. Szlaki te przechodzą przede wszystkim przez tereny leśne (między innymi przez Puszcę Rzepińską), co stwarza również duże zagrożenie pożarowe, powodowane zwiększonym ruchem turystycznym i trakcją kolejową. Jedynym zarządcą linii kolejowej w powiecie była PKP PLK S.A.

Na terenie powiatu słubickiego występują cztery linie kolejowe, na których odbywa się ruch pociągów:

- linia 3 - relacji: gr państwa-Kunowice-Rzepin-Warszawa,

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zarządzenie Nr 48/2017 Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp. z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Słubicach ustalonego decyzją Nr 13/2017 Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach.

- linia 273 - relacji: Szczecin-Górzycy-Laski Lub.-Rzepin-Wrocław,
- linia 821 - relacji: Rzepin-Jerzmanice,
- linia 822 - relacji: Drzeńsko-Rzepin.

Linie kolejowe przebiegają przez dwa Nadleśnictwa: Rzepin (linia 3, 273 i 821) oraz Ośno Lubuskie (linia 273).

Na terenie działania KP PSP występują obszary leśne administrowane przez następujące Nadleśnictwa: Rzepin, Ośno Lubuskie, Cybinka, Krosno Odrzańskie, Sulęcín.

Ogółem na terenie ww. nadleśnictw obejmujących powierzchnie leśne powiatu słubickiego, zanotowano następujące liczby pożarów i objęte nimi powierzchnie:

- w 2017 r. - 11 pożarów, których powierzchnia wyniosła 1,17 ha,
- w 2018 r. - 34 pożary, których powierzchnia wyniosła 7,43 ha,
- w 2019 r. (do końca września) - 22 pożary, których powierzchnia wyniosła 9,62 ha.

W okresie objętym kontrolą, KP PSP w Słubicach nie stwierdzała pożarów związanych z obszarami leśnymi przy liniach kolejowych⁵.

(akta kontroli str. 59-156, 180-183, 404-433)

1.2. Komendant KP PSP w Słubicach, stosownie do § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. *w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną*⁶, sporządzał roczne plany czynności kontrolno-rozpoznawczych w terminie do końca roku poprzedzającego rok objęty planem⁷. Plany czynności kontrolno-rozpoznawczych od 2017 r. sporządzane były według wzoru określonego w załączniku nr 6 *Metodyki prowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych, mających na celu rozpoznawanie zagrożeń pożarowych oraz realizację nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych* zatwierdzonej przez Komendanta Głównego PSP w dniu 19 stycznia 2017 r. (dalej: *Metodyka*). W rocznych planach określano nazwę i adres siedziby kontrolowanego podmiotu, nazwę i adres kontrolowanego obiektu (terenu, urządzenia), kwartalny termin i zakres przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych, rodzaj kontroli, informację o planowanych wykonaniach prób, prawidłowości działania urządzeń przeciwpożarowych, datę zakończenia czynności kontrolno-rozpoznawczych (datę podpisania protokołu).

W rocznych planach czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących badanego okresu Komenda ujmowała wszystkie nadleśnictwa, które swoim zasięgiem obejmowały powiat słubicki, na terenie których przebiegały wszystkie czynne linie kolejowe podlegające nadzorowi tej jednostki.

(akta kontroli str. 5-30, 184, 203-224)

1.3. Spośród zaplanowanych na lata 2017-2019 kontroli nadleśnictw, wszystkie czynności kontrolno-rozpoznawcze zostały terminowo zrealizowane.

W rocznych planach czynności kontrolno-rozpoznawczych ujmowano czynności kontrolno-rozpoznawcze do realizacji w II kwartale w poszczególnych latach objętych kontrolą w stosunku do nadleśnictw, w tym związanych m.in. z pasami przeciwpożarowymi przy liniach kolejowych.

⁵ W 2017 r. zarejestrowano pięć pożarów traw na nasypie kolejowym i jeden pożar podkładów kolejowych, w 2018 r. - jeden pożar traw na nasypie kolejowym, jeden pożar podkładu kolejowego i jeden pożar lokomotywy, w 2019 r. - trzy pożary traw na nasypie kolejowym, dwa pożary podkładów kolejowych i jeden pożar lokomotywy.

⁶ Dz. U. Nr 225, poz. 1934, ze zm.

⁷ Plany zostały zatwierdzone odpowiednio w dniach 29.12.2016 r., 22.12.2017 r., 31.12.2018 r.

Poza rocznymi planami czynności kontrolno-rozpoznawczych, corocznie prowadzono czynności kontrolno-rozpoznawcze w stosunku do PKP PLK S.A., obejmujące tereny leśne położone wzdłuż linii kolejowych w granicach administracyjnych powiatu słubickiego. Kontrole te dotyczyły pasów przeciwpożarowych na terenie Nadleśnictw: Ośno Lubuskie i Rzepin.

(akta kontroli str. 185-186, 225-254)

Z wyjaśnień złożonych w toku kontroli przez strażaka prowadzącego czynności kontrolno-rozpoznawcze wynika m.in., że: *czynności kontrolno-rozpoznawcze w każdym roku dotyczyły całej długości pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych graniczących z terenami leśnymi w powiecie słubickim. Weryfikacja stanu faktycznego przebiegała wieloetapowo. W trakcie kontroli w nadleśnictwach, w których występują linie kolejowe, kontrolowany podawał informacje na temat aktualnego stanu pasów przeciwpożarowych – ich wykonania, a także utrzymania. Dodatkowo w trakcie prowadzenia przedmiotowych czynności funkcjonariusz przeprowadzał wizję lokalną kilku wybranych miejsc, w których przebiegały pasy przeciwpożarowe. Następnie każdorazowo w trybie art. 23 ust. 2 pkt 7 i ust. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁸ przeprowadzano dodatkową kontrolę z zarządcą linii kolejowej (PKP PLK S.A.), podczas której osoba upoważniona do reprezentowania kontrolowanego składała wyjaśnienia dot. stanu pasów pożarowych – w przypadku rozbieżności między informacjami uzyskanymi na wcześniejszym etapie przewidywano przeprowadzenie rozpoznania w terenie, mającego na celu zweryfikowanie rozbieżności. Do tej pory nie było takiej konieczności, gdyż wszystkie strony były zgodne co do oceny stanu faktycznego poszczególnych pasów pożarowych.*

Ponadto, zgodnie z jego oświadczeniem, w harmonogramach planowanych czynności kontrolno – rozpoznawczych na lata 2017 – 2019 ujmowano wszystkie 5 nadleśnictw zgodnie z wytycznymi otrzymanymi od Komendanta Głównego PSP w Warszawie⁹. W związku z faktem, iż przez Nadleśnictwo Rzepin i Nadleśnictwo Ośno Lubuskie przebiegają czynne linie kolejowe każdorazowo kontrolą objęto również stan wykonania pasów ppoż. przy liniach kolejowych graniczących z terenem leśnym. Kontrole doraźne zostały przeprowadzone w trybie art. 23 ust. 2 pkt 7 i ust. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, dlatego nie mogły zostać ujęte w harmonogramie.

(akta kontroli str. 197, 201)

1.4. Pracownik KP PSP w Słubicach prawidłowo prowadził czynności kontrolno-rozpoznawcze, a sporządzona dokumentacja była nadzorowana przez Komendanta PSP w Słubicach. Czynności kontrolno-rozpoznawcze były przeprowadzane zgodnie z wytycznymi wydanymi przez Komendanta Głównego PSP oraz Komendanta Wojewódzkiego PSP zawartymi w Metodyce.

Z ustaleń dokonywanych w toku czynności, kontrolujący sporządzał niezwłocznie, w sposób uporządkowany, zwięzły i przejrzysty protokół. Zawierał on elementy wyszczególnione w § 10 ust. 2 *Rozporządzenia w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych*. Od dnia rozpoczęcia obowiązywania Metodyki, która wprowadziła wzór protokołu zawierającego dane z czynności kontrolno-rozpoznawczych, protokoły sporządzane były zgodnie z jej wymogami i zgodnie z obowiązującym wzorem¹⁰.

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 1499.

⁹ Pismo Nr BZ-II-0754/6-1/18 z dnia 14 marca 2018 r.

¹⁰ Zgodnie z § 13 Metodyki, do kontroli lasów stosowany był wzór protokołu z czynności kontrolno-rozpoznawczych stanowiący załącznik nr 5 Metodyki.

W protokołach z czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących obszarów leśnych administrowanych przez Nadleśnictwo Rzepin oraz Ośno Lubuskie w granicach administracyjnych powiatu słubickiego, przez które przebiegają czynne linie kolejowe, nie podawano jakie odcinki pasów przeciwpożarowych były obejmowane kontrolą. Stosowano ogólne zapisy nie pozwalające precyzyjnie określić długości linii kolejowej, do której odnosiły się uwagi kontrolujących, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 255-284)

W toku kontroli NIK, w dniach 3-4 października 2019 r. funkcjonariusz KP PSP dokonał rozpoznania stanu pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych przebiegających w sąsiedztwie obszarów leśnych na terenie powiatu słubickiego. Podczas podjętych czynności stwierdzono, że wszystkie linie kolejowe przebiegające przez obszary leśne posiadają wymagane, 4 metrowe pasy przeciwpożarowe. Wcześniej wykonane i zmineralizowane przez PKP pasy przeciwpożarowe na terenie Nadleśnictwa Rzepin były nieprawidłowo utrzymane, gdyż bruzda nie była oczyszczona z wszelkiej roślinności do warstwy mineralnej i porośnięta była roślinnością. Prawidłowo wykonane i utrzymane pasy przeciwpożarowe stwierdzono tylko w dwóch leśnictwach¹¹.

W związku z powyższym w dniu 6 listopada 2019 r. planowane jest przeprowadzenie kontroli w stosunku do PKP PLK S.A., co pozwoli na wszczęcie postępowania administracyjnego, wydanie decyzji i wyegzekwowanie przeprowadzenia mineralizacji pasów przeciwpożarowych¹².

(akta kontroli str. 343-364)

1.5. Do wykonywania czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie objętym kontrolą upoważniany był jeden strażak. Posiadał on odpowiednie kwalifikacje, wykształcenie i przygotowanie zawodowe odpowiadające wymaganiom wskazanym w § 11 ust. 1 *Rozporządzenia w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych*¹³. Każdorazowo otrzymywał on upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych wystawione przez Komendanta PSP w Słubicach.

(akta kontroli str. 4)

1.6 Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych przedstawiane były w postaci zestawień, obejmujących nieprawidłowości stwierdzone w poszczególnych grupach obiektów według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do *rozporządzenia w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych* oraz postępowania pokontrolne według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia.

Wyniki czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych na terenie powiatu słubickiego gromadzone były przez Komendanta PSP w Słubicach w postaci wyników kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz katalogu zagrożeń obejmującego informacje istotne dla analizy zagrożeń rozpatrywanego terenu.

W sprawozdaniu z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych za I półrocze 2017 r. błędnie wygenerowano liczbę kontroli lasów, natomiast w sprawozdaniu z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych za II półrocze 2017 r. błędnie wpisano rodzaj kontroli przeprowadzonej

¹¹ Dotyczy to leśnictwa Drzecin i Laski Lubuskie.

¹² Upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych Nr PR.5584.60.3.2019.KW z dnia 17 października 2019 r.

¹³ Strażak przeprowadzający czynności kontrolno-rozpoznawcze posiada co najmniej sześciomiesięczny okres służby stałej, niezbędną wiedzę do przeprowadzania czynności oraz wyższe wykształcenie.

w Nadleśnictwie Cybinka. Szerzej zostało to opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zestawienia oraz katalog zagrożeń dla terenu powiatu Komendant PSP w Słubicach terminowo przekazywał Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej. Jedynie katalog zagrożeń za II półrocze 2018 r. został wysłany z opóźnieniem, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 187, 191, 193-194, 365-401)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Protokoły z kontroli nie zawierały w pełni rzetelnych i precyzyjnych opisów dotyczących badanych odcinków pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych. W szczególności zapisy nie określały¹⁴ na podstawie jakich wybranych odcinków (brak wskazania pikietażu¹⁵ linii kolejowej) określono stan pasów przeciwpożarowych¹⁶. Wynikało to z faktu, że KP PSP w Słubicach nie dysponuje danymi w zakresie długości pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych na nadzorowanym terenie.

Jak wyjaśnił strażak sporządzający protokoły z kontroli, „w dokumentacji z prowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych wskazywano na jakich odcinkach powinny przebiegać pasy przeciwpożarowe, tj.: przebieg wzdłuż czynnych linii kolejowych, graniczenie z terenami leśnymi, położenie w granicach administracyjnych powiatu słubickiego. (...) w terenie trudno określić pikietaż linii kolejowej w stosunku do granicy lasu. Brak posiadania pikietażu linii kolejowych, czy też łącznej długości pasów nie uniemożliwia sprawowania nadzoru nad egzekwowaniem wykonania pasów przeciwpożarowych przez zarządcę linii kolejowej”.

(akta kontroli str. 202, 255-284)

2. Katalog zagrożeń dla terenu powiatu słubickiego za II półrocze 2018 r. został wysłany z opóźnieniem w stosunku do terminu (20 stycznia) określonego w § 14 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną¹⁷.

Z wyjaśnień strażaka odpowiedzialnego za jego wysłanie wynika, że przekroczenie terminu przesłania dokumentu do KW PSP w Gorzowie Wlkp. związane było z innymi pilnymi czynnościami służbowymi w tym okresie. W dniu 21 stycznia 2019 r. poinformowałem mailowo funkcjonariusza z KW PSP w Gorzowie Wlkp., iż pamiętam o konieczności przesłania katalogu zagrożeń i postaram się je przesłać do końca dnia. Ostatecznie przedmiotowe opracowania wysłałem w dniu 22 stycznia 2019 r. o godz. 9:00.

(akta kontroli str. 191, 199-200, 387)

¹⁴ Protokoły zawierały ogólne zapisy wskazujące na brak uwag, lub brak odnowienia pasów przeciwpożarowych na linii kolejowej pomiędzy miejscowościami bez wskazywania kilometrażu).

¹⁵ Pikietaż - (kilometraż) – określenie miejsca na linii kolejowej poprzez podanie odległości od jej początku. Kilometraż linii kolejowych w Polsce podawany jest w formie napisu na specjalnych słupkach kilometrowych ustawianych co 100 m.

¹⁶ Nie kontrolowano całej długości linii kolejowej przebiegającej przez obszary leśne a jedynie wybrane odcinki, do których kontrolujący mogli dotrzeć.

¹⁷ Dz. U. Nr 225 poz. 1934.

3. W sprawozdaniu KP PSP z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych za I półrocze 2017 r. błędnie wskazano liczbę kontroli lasów. Prawidłowa ilość przeprowadzonych przez Komendę kontroli w badanym okresie wynosiła 6, a wpisano 5. Natomiast w sprawozdaniu z przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych za II półrocze 2017 r. błędnie wpisano rodzaj kontroli przeprowadzonej w Nadleśnictwie Cybinka.

Jak wyjaśnił strażak, sporządzający powyższe sprawozdania:

- błąd powstał w związku z omyłką przy wpisaniu kodu obiektu, w którym zamiast prawidłowej liczby „60” (kod lasów), wpisano „6” (kod domów towarowych i supermarketów),
- w wyniku omyłki jedną z kontroli zakwalifikowano błędnie jako podstawową, w sytuacji gdy była to kontrola sprawdzająca, która potwierdziła usunięcie nieprawidłowości związanych ze źródłem wody do zewnętrznego gaszenia pożaru.

(akta kontroli str. 187, 191, 193-194, 365-401)

OCENA CZĄSTKOWA

Obsada personalna, posiadany sprzęt oraz środki finansowe pozwalały na realizację planowanych przez Komendę zadań w zakresie objętym kontrolą. Prawidłowo prowadzono czynności kontrolno-rozpoznawcze, jednak w protokołach z czynności nie wskazywano precyzyjnie miejsc obejmowanych kontrolą. Wyniki realizowanych zadań były przedstawiane w postaci zestawień przekazywanych do Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim.

OBSZAR

2. Prawidłowość nadzoru nad wykonywaniem obowiązków związanych z urządzeniem i utrzymaniem pasów przeciwpożarowych

Opis stanu faktycznego

2.1. W związku ze stwierdzanymi przez KP PSP nieprawidłowościami w zakresie wykonania lub utrzymania pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych nie wydawano zaleceń, natomiast KP PSP w Słubicach każdorazowo wszczyniała postępowania administracyjne wobec PKP PLK S.A. i wydawała decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W wyniku przeprowadzonych w 2017 r. i 2018 r. czynności kontrolnych w PKP PLK S.A. - teren leśny położony wzdłuż linii kolejowych PKP PLK SA w granicach administracyjnych powiatu słubickiego KP PSP w Słubicach ujawniła następujące braki w przeprowadzeniu mineralizacji pasów ppoż:

- na obszarze terenów leśnych Nadleśnictwa Rzepin wzdłuż czynnych linii kolejowych PKP PLK S.A. w granicach administracyjnych powiatu słubickiego (2017 r.),
- na obszarze terenów leśnych Nadleśnictwa Rzepin wzdłuż linii kolejowych nr 003 i nr 273 (2018 r.).

W związku z powyższym, wszczęte zostały postępowania administracyjne, w wyniku których zostały wydane następujące decyzje:

- decyzja nr PR Nr 30/2017 z dnia 19.06.2017 r., którą Komendant PSP w Słubicach nakazał PKP PLK S.A. przeprowadzić w terminie do dnia 31.07.2017 r. minieralizację pasów przeciwpożarowych na trasach: Jerzmanice-Rzepin, Jerzmanice-Drzeńsko, Boczów-Kunowice (do granicy RP), przebiegających przez teren Nadleśnictwa Rzepin (2017 r.),
- decyzja nr PR Nr 18/2018 z dnia 27.06.2018 r., którą Komendant PSP w Słubicach nakazał PKP PLK S.A. przeprowadzić w terminie do dnia

15.08.2018 r. minieralizację pasów przeciwpożarowych wzdłuż linii kolejowych nr 003 (relacja Warszawa-Kunowice) i nr 273 (relacja Wrocław-Szczecin) przebiegających przy terenach leśnych Nadleśnictwa Rzepin (2018 r.).
Od decyzji Komendanta PSP w Słubicach zarządca linii kolejowych nie składał odwołań.

Po otrzymaniu tych decyzji PKP PLK S.A., Zakład Linii Kolejowych w Zielonej Górze:

- pismem nr IZSP d-2500-21/2017 z dnia 28.06.2017r. poinformował o wykonaniu i komisyjnym odebraniu pasów przeciwpożarowych oddzielających czynne linie kolejowe od obszarów leśnych w obrębie Nadleśnictwa Rzepin na terenie powiatu słubickiego,
- pismem nr IZORA-0912-26/18 z dnia 25.07.2018 r. poinformował o wykonaniu mineralizacji pasów przeciwpożarowych wzdłuż linii kolejowej nr 003 oraz nr 273 na terenie Nadleśnictwa Rzepin.

(akta kontroli str. 31-58, 188-190, 225-248)

2.2. W Komendzie weryfikowano wykonanie nakazów Komendanta w wydawanych decyzjach, za pośrednictwem danych uzyskanych z nadleśnictw.

Jak wyjaśnił strażak prowadzący sprawę pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych *w momencie stwierdzenia nieprawidłowości podczas kontroli dot. wykonania pasów ppoż. przy liniach kolejowych graniczących z terenem leśnym postępowania w latach 2017 – 2018 kończone były decyzjami administracyjnymi nakazującymi usunięcie nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Strona postępowania – właściciel linii kolejowej PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w wyznaczonym terminie, pisemnie informowała o wykonaniu nakazanych zaleceń. W związku innymi obowiązkami służbowymi w okresie letnim polegającym m.in. na dodatkowych kontrolach wypoczynków dzieci i młodzieży nie jest możliwe przeprowadzenie kontroli sprawdzających wszystkich nałożonych decyzji. Doraźnie kontaktowałem się z pracownikiem nadleśnictwa, który potwierdzał informacje zawarte w pismach od PKP PLK S.A. o całkowitym wykonaniu zaleceń.*

(akta kontroli str. 202)

2.3. Do utrudnień i problemów dotyczących pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych Komendant PSP w Słubicach zaliczył liczne ustawowe terminy, które powodują, iż *od momentu wysłania upoważnienia do faktycznego wykonania pasów przeciwpożarowych mija kilka miesięcy. Przez okres największej palności przypadający na maj – sierpień lasy nie zostają należycie zabezpieczone w odpowiednie pasy przeciwpożarowe, mimo toczącego się postępowania.*

Zastępca Komendanta wskazał ponadto, iż *w sytuacji, gdy podczas czynności kontrolnych w II kwartale stwierdza się, iż pasy ppoż. są odpowiednio wykonane oraz dokonano ich mineralizacji, sprawa zostaje zakończona. Zgodnie z przepisami pasy przeciwpożarowe powinny być utrzymywane w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok. Może zdarzyć się sytuacja, iż podmiot zarządzający pasami ppoż. nie dokonuje okresowych mineralizacji w późniejszych miesiącach, gdyż nie jest prowadzone postępowanie administracyjne w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 195-196)

2.4. W okresie objętym kontrolą Komenda corocznie otrzymywała z Nadleśnictw: Ośno Lubuskie, Rzepin, Cybinka, Sulęcín, Krosno aktualizację dokumentacji dotyczącej sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu. Zawierała

ona m.in. informacje ogólne o nadleśnictwie¹⁸, dane organizacyjno-techniczne ochrony przeciwpożarowej¹⁹, charakterystykę pożarową terenów leśnych²⁰.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komenda prawidłowa sprawowała nadzór nad wykonywaniem obowiązków związanych z urządzeniem i utrzymaniem pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych. Prawidłowo prowadziła postępowania administracyjne oraz monitorowała wykonanie nakazów pokontrolnych.

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała uwag, natomiast na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek: zwiększenie dokładności opisów zawartych w protokołach z czynności kontrolno-rozpoznawczych dotyczących stwierzonego stanu faktycznego w odniesieniu do pasów przeciwpożarowych przy czynnych liniach kolejowych przylegających do obszarów leśnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁸ Dane teled adresowe jednostki oraz jednostek ochrony przeciwpożarowej i urzędów zgodnie z przynależnością administracyjną.

¹⁹ Dane teled adresowe osób funkcyjnych, jednostek nadrzędnych i współpracujących, schemat łączności, podział na obręby i leśnictwa, wykaz adresowy punktów obserwacyjnych, wykaz i lokalizacja punktów czerpania wody, wykaz dojazdów pożarowych.

²⁰ Wyszczególnienie obszarów o największym zagrożeniu pożarowym, wykaz obszarów szczególnie cennych, maksymalny czas swobodnego rozprzestrzeniania się pożaru.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 31 października 2019 r.

Kontroler
Sebastian Stępień
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis